



Ruokaviraston siemenyksikkö

Siementuotannon jatkaminen tilalla, jolla on todettu hukkakauraa

Tämä ohje koskee siementuotantotiloja, joilla on havaittu hukkakauraa. Kasvulohkosta, jolla havaitaan hukkakauraa, muodostetaan hukkakauran **tarkkailulohko**.

Tarkkailulohkoa koskevat seuraavat määräykset

- Kasvulohko säilyy Ruokaviraston tarkkailussa, kunnes se on todettu hukkakaurattomaksi kahtena peräkkäisenä vuotena. Seuraavalla sivulla on kerrottu, mitkä ovat hukkakaurattomuustarkastuksen edellytykset.
- Tarkkailulohkolla ei saa viljellä tilalla siemenviljelyssä olevaa lajiketta.
- Kauran viljely tarkkailulohkolla ei ole suositeltavaa.
- Tarkkailulohkon kokoa tai muotoa ei saa muuttaa.
- Tarkkailulohkolla on noudatettava torjuntaohjetta tai -suunnitelmaa.
- Lohkolla ei saa torjua hukkakauraa kemiallisesti, jos suunnitelma tai ohje ei sitä edellytä.
- Tarkkailulohkolle havaittava hukkakaura on torjuttava välittömästi.
- Lohkolle suositellaan tehtäväksi hukkakaurattomuustarkastus maaseutuelinkeinoviranomaisen tai viljelystarkastajan toimesta, kun torjuntaohje tai -suunnitelma on viety loppuun.
- Lohkon kasvulohkotunnus suositellaan pitämään ennallaan.

Siementuotantotilalla esiintyy hukkakauraa korkeintaan **neljällä** tarkkailulohkolla:

- Siementuotanto on sallittu kaikilla lajeilla.
- Siementuotantoa voidaan harjoittaa muilla lohkoilla kuin tarkkailulohkolla.

Hukkakauraa esiintyy **yli neljällä** tarkkailulohkolla:

- Siementuotanto tilalla ei ole mahdollista, perunaa lukuun ottamatta.

Tarkkailulohkoa ei lasketa mukaan siemenviljelyä rajoittavien tarkkailulohkojen lukumäärään sinä vuonna, kun tarkkailulohko muodostuu.

Siemenviljelykseen välittömästi rajoittuvien lohkojen hukkakauratilanne ei vaikuta siementuotantolohkojen hyväksymiseen. Esimerkiksi naapurin hukkakaurainen lohko lisää hukkakauran esiintymisen riskiä omalla siemenviljelyksellä, mutta ei suoraan vaikuta sen hyväksymiseen tai hylkäämiseen.

Jos siementuotantotilan hallintaan tulee lisämaan hankinnassa kunnan hukkakaurarekisterissä olevia lohkoja, niille voidaan tietyin edellytyksin hakemuksesta myöntää määräajaksi poikkeuslupa, jolloin lohkoa ei lasketa mukaan siemenviljelyä rajoittavien tarkkailulohkojen lukumäärään. Lue lisää poikkeusluvan hakemisesta Ruokaviraston ohjeesta *Kunnan hukkakaurarekisterissä olevan lisämaan hankinta siemenviljelytilalle*.

Hukkakaurasta aiheutuvat toimenpiteet

Viljelystarkastaja ilmoittaa siementuotantotilalla tekemänsä hukkakaurahavainnon kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, joka liittää kyseessä olevat **peruslohkot** kunnan hukkakaurarekisteriin. Tarkastaja lähettää tiedon myös Ruokavirastoon, joka liittää kyseessä olevat **kasvulohkot** omaan rekisteriinsä. Maaseutuelinkeinoviranomainen valmistelee tilalle saastunnan asteen mukaan hukkakauran torjuntaohjeen tai torjuntasuunnitelman. Maaseutuelinkeinoviranomainen tekee suunnitelman pohjalta päätöksen.

Viljelijän kannattaa pyytää torjuntaohjeen tai -suunnitelman kohteena oleville lohkoille hukkakaurattomuustarkastus, kun ohjeen tai suunnitelman mukaiset torjuntatoimet on tehty. Tarkastus tilataan kunnasta tukihakemuksen lähettämisen yhteydessä, kun kyse on muusta kuin viljelystarkastuksen yhteydessä tarkkailuun joutuneesta lohkosta. Viljelystarkastuksen yhteydessä tarkkailuun joutuneen lohkon tarkastuksen tekee ensisijaisesti viljelystarkastaja. Ole yhteydessä Ruokavirastoon tai ota asia puheeksi viimeistään viljelystarkastajan kanssa, jos tilallasi on viljelystarkastuksen yhteydessä muodostuneita tarkkailulohkoja. Lohko vapautuu hukkakaurarekisteristä, kun maaseutuelinkeinoviranomainen tai viljelystarkastaja ei ole havainnut sillä hukkakauraa kahtena peräkkäisenä kesänä virallisessa hukkakaurattomuustarkastuksessa.

Kunnat tarkastelevat tarkkailulohkoja **peruslohkotasolla**, jolloin he tekevät hukkakaurattomuustarkastuksen aina koko peruslohkolle. Siementuotantoa ohjaava viranomainen on Ruokavirasto, joka tarkastelee tarkkailulohkoja **kasvulohkotasolla**, jolloin viljelystarkastaja tekee hukkakaurattomuustarkastuksen ensisijaisesti kasvulohkolle. Ruokavirasto käsittelee tarkkailulohkoja ja niiden tarkastuksia kasvulohkotasolla, jotta siemenviljelijöiden työ helpottuisi. Helpotuksen sisältö on siinä, että suurten tai useita eri kasvilajeja sisältävien peruslohkojen tarkastaminen kokonaisuudessaan voi olla haastavaa.

Hukkakaurattomuustarkastus voidaan tehdä, kun itäneet hukkakaurat on mahdollista havaita.

Hukkakaurattomuustarkastusta ei tehdä, jos:

- lohkolla viljellään kauraa, rypsiä, rapsia, sinappia, ruista, kuminaa, perunaa, hernettä, härkäpapua, hamppua tai maissia
- lohko on kesannolla, nurmella tai kasvusto on pahoin lakoutunut
- lohkolla on torjuttu hukkakauraa esimerkiksi kitkemällä, torjunta-aineilla tai niittämällä
- muut viljelytekniset toimenpiteet estävät hukkauran havaitsemisen.

Pitkään nurmella olleiden lohkojen poistaminen hukkakaurarekisteristä

Maaseutuelinkeinoviranomaisella on mahdollisuus viljelijän pyynnöstä todeta vähintään 10 kasvukautta yhtäjaksoisesti nurmiviljelyssä olleet peruslohkot hukkakaurasta vapaiksi. Viranomainen poistaa lohkoja koskevat rekisterimerkinnät ilman hukkakaurattomuustarkastusta, jos vaaditut ehdot täyttyvät. Paikallinen maaseutuviranomainen neuvoo tarkemmin, miten pyyntö jätetään.

Rekisterimerkinnän poistamisen ehtoina ovat:

- lohkon viljelykasvina on yhtäjaksoisesti ollut nurmi edeltävän 10 kasvukauden ajan
- lohkolla ei kyseisen ajanjakson aikana ole ilmennyt hukkakauraa
- lohkolle ei kyseisen ajanjakson aikana ole annettu torjuntaohjetta tai -suunnitelmaa.

Ruokaviraston siemenyksikössä lisätietoja antavat

viljelystarkastus@ruokavirasto.fi

Anu Laakso (anu.laakso@ruokavirasto.fi)

Ritva Vallivaara-Pasto (ritva.vallivaara-pasto@ruokavirasto.fi)

Toni Valo (toni.valo@ruokavirasto.fi)

puh. 050 441 8258

puh. 040 833 2482

puh. 050 471 7076

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee viime kädessä tuomioistuin. Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus hukkakaurasta siementuotannossa 276/2021